

Domácí elektrospotřebiče a jejich obměna v domácnostech

Jaké jsou výhody a nevýhody výměny starých spotřebičů za nové? Kdy se investice do nového spotřebiče vrátí z hlediska spotřeby energie? Jaké vybírat nové spotřebiče z hlediska jejich spotřeby energie a kde tyto informace najdeme? Kam se starým spotřebičem? Odpovědi na tyto otázky najdete v nové publikaci **Domácí elektrospotřebiče a jejich obměna v domácnostech**, kterou vydalo SEVEN, Středisko pro efektivní využívání energie, o.p.s. Cílem publikace je prezentovat na jednom místě problematiku výměny, nákupu a recyklace domácích elektrospotřebičů především z hlediska jejich spotřeby energie.

Vybraná fakta a zjištění, která naleznete v publikaci:

- **Průměrné stáří** hlavních domácích elektrospotřebičů v českých domácnostech se pohybuje v rozmezí **8 až 10 let**.
- Od sedmdesátých (pračky), respektive devadesátých (chladničky) let 20. století došlo ve srovnání s nejúspornějšími novými modely spotřebičů až k **trojnásobnému snížení provozní spotřeby energie**.
- Nejúspornější nové spotřebiče jsou označovány energetickými třídami **A++**, předpokládá se zavedení energetické třídy **A+++**.
- V roce 2009 se energetická třída **A a A+** podílela z **více než 90–95 %** na prodeji všech chladniček, praček a myček v zemích střední a východní Evropy.
- **Energetická návratnost** výměny starého spotřebiče za nový

(množství energie potřebné na výrobu a dovoz ve srovnání s nižší spotřebou energie na provoz) se pohybuje u praček a chladniček **v rozmezí od 3 do 6 let** podle typu a stáří spotřebiče.

- U chladniček se může projevovat **stárnutí spotřebičů** (zejména izolační pěny), které způsobuje zvýšení spotřeby **o 1–2 % ročně**.
- **Recyklací vysloužilých praček** se v průměru **ušetří 165 kW·h** elektrické energie. Výroba materiálů přímo z nerostných surovin je energeticky velmi náročná. Zejména v případě železa dokáže výroba z druhotných surovin ušetřit až **80 % energie**.
- **Při nákupu a využívání nových spotřebičů** doporučujeme:
  - Zajímat se o nákup nového spotřebiče dříve, než ten původní fyzicky doslouží.
  - Vyhledávat spotřebiče s vhodnou provozní kapacitou (velikost, hmotnost náplně apod.).
  - Vyhledávat spotřebiče s nízkou provozní spotřebou energie (podle energetického štítku).
  - Spotřebiče instalovat na vhodná místa (např. chladničku ne v blízkosti topných zdrojů).
  - Domácí spotřebiče správně obsluhovat.
  - Vysloužilé spotřebiče odevzdat do míst zpětného odběru k jejich následné recyklaci.

Tato publikace vznikla ve spolupráci s Pražskou energetikou, a. s., CECED CZ – Sdružením evropských výrobců domácích spotřebičů, a provozovatelem kolektivního systému zpětného odběru, odděleného sběru, zpracování a využití elektrozařízení ELEKTROWIN a.s. s finanční podporou Ministerstva průmyslu a obchodu ČR v rámci Státního programu na podporu úspor energie Efekt 2010.

Publikace je zdarma k dispozici v SEVEN, Středisku pro efektivní využívání energie, o.p.s., Americká 17, Praha 2, nebo ke stažení na www.uspornespotrebice.cz/novinky/publikace-spotrebice/.

Bílé zboží a spotřeba elektrické energie

Zanalýzy programu *Partnerství Zelená úsporám* vyplývá, že největšími žrotty elektrické energie v domácnostech jsou chladničky a mrazničky. Ušetřit se však dají i stovky korun měsíčně, a to důsledným využíváním nejúspornějších spotřebičů. Jak takové spotřebiče vybírat a používat, poradí spotřebitelům webové stránky www.zelenausporam-partnerstvi.cz.

Domácí spotřebiče se na celkové spotřebě elektrické energie průměrné domácnosti podílejí až 20 %. Z toho více než čtvrtinu energie spotřebují ledničky. Jdeme-li si koupit chladničku, musíme vědět, pro kolik osob ji budeme používat. Na jednu osobu bychom měli počítat 50 až 70 litrů obsahu.

Energetická náročnost spotřebičů je vždy uvedena na tzv. energetickém štítku, jehož použití je v Evropské unii povinné. Štítky s energetickou náročností jsou označovány automatické pračky, sušičky prádla, ledničky, mrazničky, myčky nádobí, elektrické trouby, klimatizační jednotky, elektrické ohřívače vody a zdroje světla. Každá produktová řada má různě odstupňované kategorie. Obecně lze říci, že kategorie A zahrnuje nejlepší a nejúspornější spotřebiče, v mnoha případech musely vzniknout i kategorie A+ a A++, aby bylo možné zodpovědně rozlišit nejúspornější výrobky na trhu. Třída A tak již často nepředstavuje skutečně nejúspornější spotřebič na trhu. Ve srovnání s nabídkou před několika lety je možné vy-

brat výrobky se spotřebou elektrické energie až o 50 % nižší. V současné době jsou například nejúspornější chladničky označeny A++ a pračky A–10% a A–20%.

Vliv na spotřebu energie má i umístění spotřebiče v místnosti. Např. chladnička má být co nejdále od zdrojů tepla, a to třeba i slunečního záření přes okno. Za každý stupeň nad 20 °C okolní teploty navíc vzroste spotřeba energie chladničky o 6 %. Roli hraje i nastavení vnitřní teploty, které by u chladničky mělo být +5 °C a nemalou roli hraje také uspořádání potravin uvnitř chladničky. Rovněž tolik oblíbené vyhledávání dobrot s dlouho otevřenými dveřmi znamená jednoznačně vyšší spotřebu energie.

U praček hraje významnou roli spotřeba vody na jeden prací cyklus a správné vytížení. Praní bychom si měli plánovat a prát vždy, až když máme pračku adekvátně naplněnou. I když použijeme speciální úsporné programy, dochází jen k částečně snížené spotřebě vody a energie oproti standardním programům. Dopad na spotřebu elektrické energie má i použitý prací prášek. Vybírat bychom si měli rozhodně ty, jejichž účinnost je zachována i při nižších teplotách.

Další praktické rady pro celou škálu domácích spotřebičů jsou dostupné na stránkách www.zelenausporam-partnerstvi.cz.

(Tisková zpráva)